

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIROSŁAWIEC NA LATA 2016 – 2025

Praca zespołowa
pod redakcją
Piotra Pawlika

Mirosławiec 2015

„Dobry plan konsekwentnie wykonany dzisiaj,
jest lepszy, niż idealny plan wykonany jutro.”

George Patton

Wstęp

Preludium do zbudowania poniższej Strategii Rozwoju Gminy Mirosławiec było opracowanie Strategii Marki Gminy Mirosławiec w roku 2013, która to strategia w części diagnostycznej i analitycznej wyczerpywała obligatoryjny komponent badań jakościowych i ilościowych oraz konsultacji społecznych niezbędnych do określenia strategii rozwoju Gminy. Zdefiniowane w roku 2013 najważniejsze cechy dystynktywne marki Bioregion Mirosławiec, a zwłaszcza jej definicja są w istocie oczekiwanymi celami strategicznymi, wytyczającymi kierunki oczekiwanego przez mieszkańców rozwoju Gminy.

SPIS TREŚCI

- I. Analiza otoczenia oraz stanu gminy i miasta Mirosławiec.
- II. Analiza SWOT.
- III. Wyniki analizy motorów rozwoju.
- IV. Wizja Gminy Mirosławiec.
- V. Cele strategiczne Gminy Mirosławiec.
- VI. Zarys zasad promocji strategii.
- VII. Zarys zasad wdrażania strategii, kryteria selekcji projektów.

I. Analiza otoczenia oraz stanu gminy i miasta Mirosławiec

1. Wstęp

Informacje o stanie gminy i miasta Mirosławiec przedstawione w niniejszym rozdziale stanowiły podstawę do analizy społeczno-gospodarczej, a w konsekwencji do wyciągnięcia wniosków, które pozwoliły na określenie mocnych, a także słabych stron gminy i miasta Mirosławiec oraz szans i zagrożeń znajdujących się w jego otoczeniu (analiza SWOT). Przeprowadzenie analizy służyło do oceny zasobów jednostki oraz określenia potrzeb inwestycyjnych na przyszłe lata. Niezbędne dane statystyczne wykorzystane do opracowania analizy społeczno-gospodarczej pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego, z Urzędu Miejskiego w Mirosławcu, gminnych jednostek organizacyjnych oraz innych publikacji na temat gminy Mirosławiec.

2. Położenie i uwarunkowania administracyjne gminy

Gmina i miasto Mirosławiec jest gminą miejsko-wiejską. Należy do jednej z pięciu jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w obszar powiatu wałeckiego w województwie zachodniopomorskim. Położona jest w południowo-wschodniej części województwa jako najdalej wysunięta gmina na północny zachód powiatu. Gmina administracyjnie graniczy od wschodu z gminą wiejską Wałcz, od południa z gminą Tuczno z powiatu wałeckiego, od zachodu z gminą Kalisz Pomorski i od północy z gminą Wierzchowo, które wchodzą w skład sąsiedniego powiatu drawskiego. Od siedziby województwa zachodniopomorskiego w Szczecinie dzieli ją odległość 110 km, zaś od siedziby powiatu wałeckiego w Wałcu 28 km, od Warszawy 384 km. Siedziba władz samorządu gminnego mieści się w Mirosławcu, położonym w centralnej części gminy skupiającym wokół sołectwa, których na terenie gminy jest 12. Są to sołectwa: Bronikowo, Jabłonowo, Jabłonkowo, Jadwiżyn, Hanki, Łowicz Wałecki, Kalinówka, Mirosławiec Górny, Piecnik, Próchnowo, Orle, Toporzyk. W gminie Mirosławiec jest 21 miejscowości.

Mapa fizyczna gminy Mirosławiec

Pod względem powierzchni gmina Mirosławiec zajmuje 203 km kw. i jest zamieszкана przez ok. 5700 mieszkańców.

Przez teren gminy Mirosławiec przebiegają ważne trasy komunikacyjne:

- droga krajowa nr 10, łącząca granicę państwową z Niemcami w Lubieszynie z Mazowszem; przebiega przez województwa: zachodniopomorskie, wielkopolskie, kujawsko-pomorskie i mazowieckie;
- droga wojewódzka nr 177 (Czaplinek-Wieleń), łącząca powiaty: drawski, wałecki i czarnkowsko-trzcianecki.

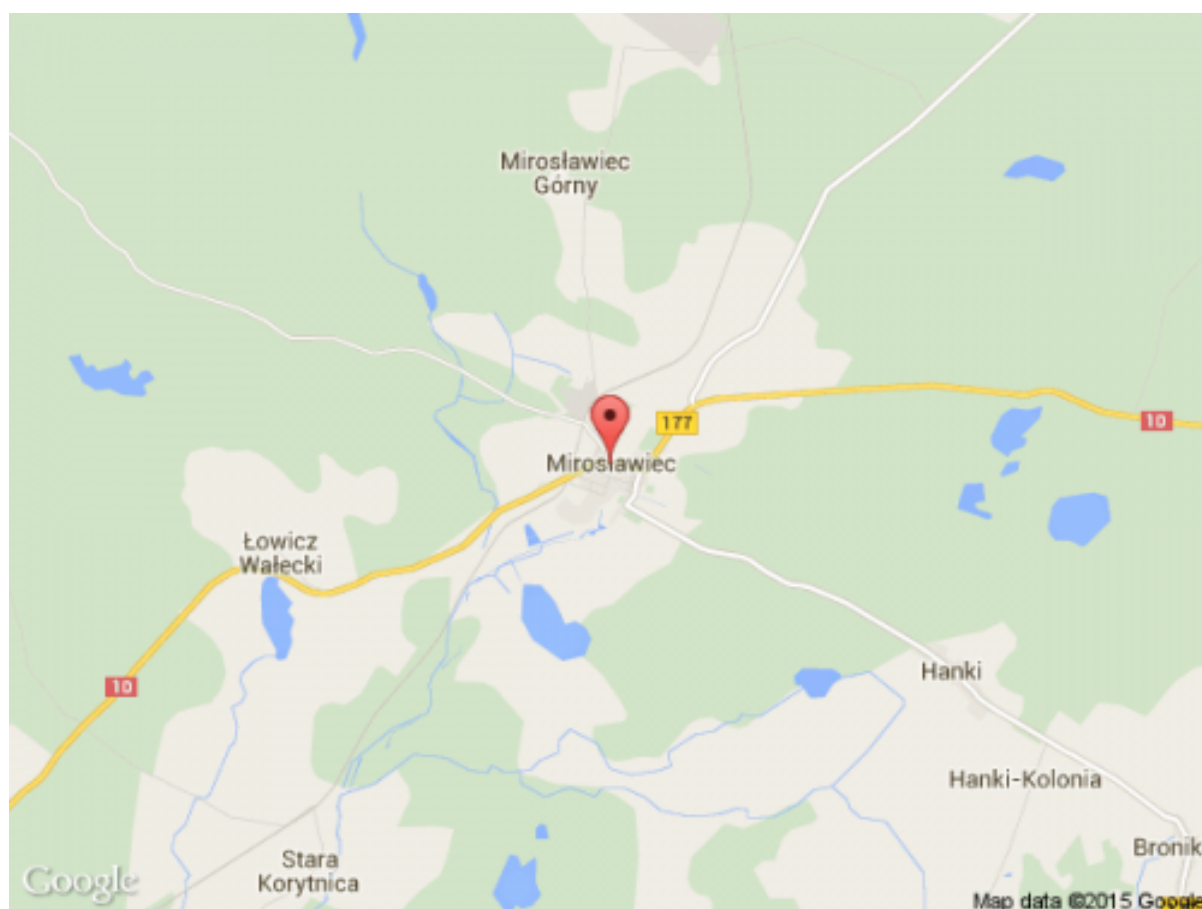
Siedziba gminy – miejscowość Mirosławiec – stanowi ważny węzeł komunikacji regionalnej i lokalnej, ponieważ leży na skrzyżowaniu dróg do Wałcza, Kalisza Pomorskiego, Tuchna i Czaplinka.

Mirosławiec ma połączenia autobusowe zarówno z miejscowościami położonymi w gminie, jak i z ośrodkami, które leżą poza jej terenem. Ma bezpośrednie połączenia autobusowe nie tylko do sąsiednich miast i gmin (Wałcz, Drawsko Pomorskie, Złocieniec,

Kalisz Pomorski, Tuczno, Trzcianka, Czarnków, Piła), ale także do wielu miast w całym kraju, m.in. do Białegostoku, Bydgoszczy, Kołobrzegu, Poznania, Torunia, Szczecina.

Przez Mirosławiec przebiega linia kolejowa Choszczno–Kalisz Pomorski–Złocieniec, która obecnie jest nieczynna. Najbliższa czynna linia kolejowa znajduje się w gminie Kalisz Pomorski, łączy ona Szczecin Główny i Piłę.

Drogi ponadlokalne w obrębie gminy i miasta Mirosławiec
Źródło: www.conadrogach.pl

Długość dróg ogółem w gminie Mirosławiec wynosi 141,371 km, w tym:

- drogi gminne 70 km,
- drogi powiatowe 32,2 km,
- drogi wojewódzkie 15,5 km,
- drogi krajowe 23,671 km.

3. Historia

O założeniu (lokacji) miasta Mirosławiec i jego późniejszych losach niewiele wiadomo. Pewne jest, że leżało ono w ówczesnym starostwie drahimskim i że było prywatną własnością, wchodzącą w skład dóbr frydlandzkich¹. W źródłach pisanych pojawia się ono w wieku XIV². Po raz pierwszy Mirosławiec wymieniony jest w przywileju wystawionym 2 lutego 1314 roku przez Henryka i Jana z rodu Wedlów. Dokument powyższy stworzył pomyślne warunki dla rozwoju miasta. Wytyczał granice posiadłości miejskich oraz szczegółowo określał źródła i wysokość dochodów miejskich³. Mirosławiec pierwotnie nazywał się Nowy Frydland (Neue Fredeland)⁴. Nazwa ta prawdopodobnie została przyjęta przez kolonistów niemieckich z Meklemburgii, gdzie istnieje miasto o tej samej pisowni. W Mirosławcu element niemiecki od lokacji był zawsze przeważający w przeciwieństwie do innych miast położonych na terenie ziemi wałeckiej. Również rozplanowanie miasta ma wyraźne cechy brandenburskie. Wszystko to dowodzi, że Mirosławiec lokowano dopiero w XIV wieku w ramach ożywionej akcji kolonizacyjnej prowadzonej przez margrabiów brandenburskich⁵.

4. Planowanie przestrzenne

Dla terenu całej gminy Mirosławiec sporządzone zostało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Mirosławiec przyjęte przez Radę Gminy i Miasta Mirosławiec uchwałą Nr XXXIII/183/2002 w sprawie studium uwarunkowań

¹ *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego*, Warszawa 1882, s. 418; E. Berg, *Geschichte der Stadt Märkisch Friedland*, Märkisch Friedland 1914, s. 8–10. Jak podaje E. Berg, ostatni z Blankenburgów zmarł w 1836 r.

² F. Schultz, *Geschichte des Kreises Deutsch-Krone*, Deutsch Krone 1902, s. 199.

³ Z. Boras, R. Walczak, A. Wędzki, *Historia powiatu wałeckiego w zarysie*, Poznań 1961, s. 33–34.

⁴ K. Ruprecht, *Deutsch Krone Stadt und Kreis*, Bad Essen 1981, s. 185. Ludność polska przekształciła nazwę Märkisch Friedland na Frydład Marchijski. Nazwa Mirosławiec została wprowadzona dopiero po roku 1945, przez Komisję Ustalania Nazw Miejscowych. Por. *Słownik nazw geograficznych Polski Zachodniej i Północnej*, cz. II: niemiecko-polska, Wrocław-Warszawa 1951, s. 608.

⁵ Z. Boras, R. Walczak, A. Wędzki, *Historia powiatu wałeckiego w zarysie*, s. 34.

i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Mirosławiec w dniu 9 października 2002 r., zmienionego uchwałą Nr VIII/58/2015 Rady Miejskiej w Mirosławcu z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Mirosławiec. Zmiana Studium obejmuje obręby geodezyjne: Hanki, Jadwizyn i Setnica, o pow. ok. 560 ha.

Studium określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, wyznaczając poszczególne funkcje określonym obszarom z podziałem na: funkcję mieszkaniową wielorodzinną, mieszkaniową jednorodzinną, budownictwo usługowe, budownictwo przemysłowe, komunikację, infrastrukturę techniczną, użytki rolnicze, zabudowę zagrodową, zieleni i woda oraz inne.

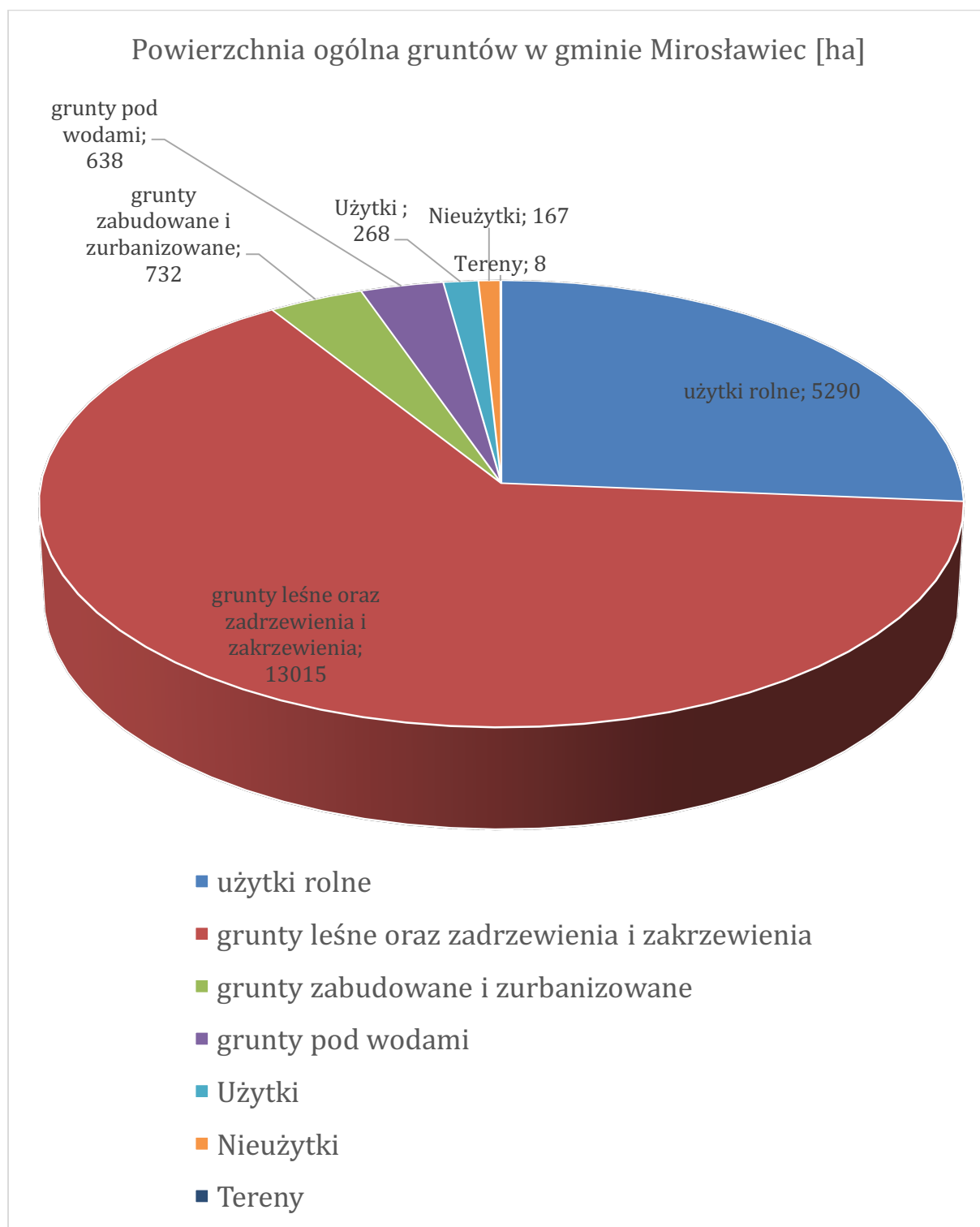
Na terenie gminy Mirosławiec aktualnie obowiązują cztery miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego przyjęte:

- 1) uchwałą Nr XXV/130/97 Rady Gminy i Miasta Mirosławiec z dnia 30 września 1997 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Mirosławca dla zespołu garaży w rejonie ul. Spokojnej;
- 2) uchwałą Nr XXVI/152/2001 Rady Gminy i Miasta Mirosławiec z dnia 29 listopada 2001 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta w rejonie ul. Wolności;
- 3) uchwałą Nr XXIII/198/2012 Rady Miejskiej w Mirosławcu z dnia 30 października 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów leśnych w pasie linii elektroenergetycznej 110 kV w obrębach ewidencyjnych Mirosławiec 34 i Łowicz Wałęcki wyznaczającego lokalizację drugostronnego zasilania gminy Mirosławiec w energię elektryczną;
- 4) uchwałą Nr XII/100/2015 Rady Miejskiej w Mirosławcu z dnia 28 października 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Mirosławiec w obrębach geodezyjnych: Hanki, Jadwizyn i Setnica, wyznaczającego tereny lokalizacji odnawialnych źródeł energii.

W końcowej fazie opracowania jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Mirosławiec obręb m. Mirosławiec (0001) i dla części obrębu Mirosławiec 34 (0034).

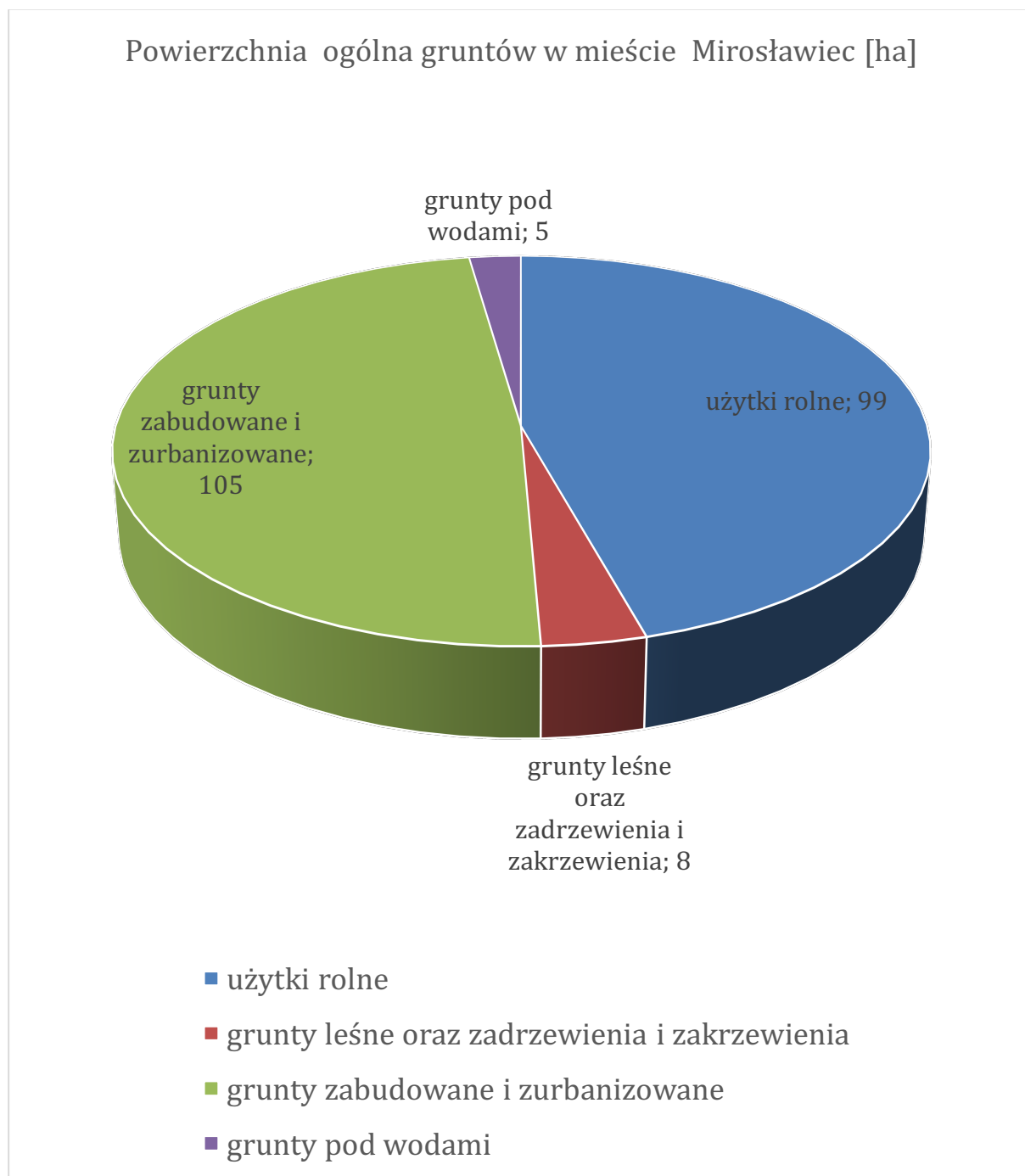
Zestawienie zbiorcze gruntów gminy Mirosławiec z 1 stycznia 2015 roku wg danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

Użytki leśne i rolne stanowią większość terenów ogólnej powierzchni gminy, dlatego w pełni uzasadnione jest twierdzenie, że jest to gmina o charakterze rolniczo-leśnym.

Zestawienie zbiorcze gruntów miasta Mirosławiec z 1 stycznia 2015 r. wg danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

5. Kultura i dziedzictwo kulturowe

Zabytki znajdujące się na terenie gminy i miasta Mirosławiec w większości związane są z kultem religijnym, i właśnie one są najlepiej zachowane.

Do najciekawszych zabytków architektonicznych gminy należą:

- szachulcowy kościół pw. św. Jakuba w Bronikowie, zbudowany w latach 1772–1775;
- neogotycki kościół pw. św. Jadwigi w Jabłonowie z II połowy XIX w., wewnątrz którego znajduje się znacznie starsze, barokowe wyposażenie (ołtarz z ok. 1700 r., ambona, chrzcielnica, balustrada i krucyfiks z XVII w.);
- szachulcowy kościół w Toporzyku z I poł. XVIII w., ze starszym, renesansowym wyposażeniem;
- kościół pw. św. Marii Magdaleny w Jadwiżynie z 1920 r.;
- neogotycki kościół pw. Ducha Świętego w Łowiczu Wałęckim z 1837 r. (wzniesiony na fundamentach starszej świątyni), zbudowany głównie z kamieni polnych;
- kościół pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Mirosławcu z 1721 r.;
- ryglowy kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Piecniku z XVIII w.;
- neogotycki kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Próchnowie z II połowy XIX w.;
- resztki XVIII-wiecznych murów zamkowych w parku w Mirosławcu oraz wykopaliska na majdanie zamkowym, gdzie odkryto fundamenty zamku Blankenburgów;
- cmentarz żydowski w Mirosławcu powstały w XVII w. (najstarszy nagrobek pochodzi z 1752 r.);
- park podworski nad jeziorem w Piecniku (ok. 3,3 ha) z bogatym drzewostanem (stare lipy, klony, kasztanowce oraz dwa wiekowe dęby o obwodach pni 630 i 520 cm).

Korzystanie z dóbr kultury wpływa na jakość życia ludności i świadczy o poziomie rozwoju społecznego. Główną rolę w organizacji życia kulturalnego gminy Mirosławiec odgrywa Ośrodek Kultury w Mirosławcu z podlegającymi mu świetlicami rozproszonymi na terenie gminy. Jest tu stała wystawa – Muzeum Walk o Wał Pomorski oraz Regionalne Centrum

Żubra. Bardzo ważną rolę w życiu kulturalnym gminy odgrywa Biblioteka Publiczna w Mirosławcu, mająca swą siedzibę w tym samym budynku, w którym jest Ośrodek Kultury.

6. Zasoby przyrodnicze

Gmina Mirosławiec położona jest na Pojezierzu Wałęckim oraz Równinie Drawskiej. Jest to teren z dużą liczbą jezior, wchodzący w skład obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Wałęckie i Dolina Gwdy”. Ponad 60% obszaru gminy stanowią lasy, które razem z jeziorami tworzą sprzyjające warunki do wypoczynku i turystyki. W tutejszych lasach przeważają siedliska świeże – boru mieszanego (54,7%) i lasu mieszanego (36,7%). Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna (85,2%).

Na terenie gminy w leśnictwie Nieradź na powierzchni 20,83 ha został utworzony rezerwat „Rosiczki Mirosławskie” w celu zachowania torfowiska pojeziernego o charakterze naturalnych trzęsawiskowych mszarów z bogatą florą mszaków oraz trzech gatunków rosiczek, co jest dużą osobliwością rezerwatu i innych roślin chronionych.

Wśród licznych zbiorników wodnych położonych na obszarze gminy są 22 jeziora o powierzchni większej niż hektar. Część gminy Mirosławiec objęta jest rezerwatem krajobrazowym „Wielki Bytyń”, zajmującym powierzchnię 1826,73 ha, w skład którego wchodzi najgłębsze na Pojezierzu Wałęckim jezioro – Wielki Bytyń, o wielkości 877,1 ha. Wielki Bytyń ma niezwykle urozmaiconą linię brzegową z półwyspami i zatokami oraz wyspami. Chronią się tutaj m.in. orły bieliki, kanie, żółwie błotne, sielawy i szczeżuje wielkie. Na wyspach lęgi wyprowadzają nurogęsi i gągoły. W okresie migracji zatrzymują się tu m.in. łabędzie krzykliwe i nury rdzawoszyje. Jezioro jako rezerwat w ograniczonym stopniu udostępniono dla turystyki i wypoczynku, a jest ono dużą atrakcją turystyczną zarówno dla plażowiczów, jak i żeglarzy szukających pięknych widoków i kontaktu z nieskażoną przyrodą. Co roku odbywają się tutaj regaty, na które przybywają mieszkańcy gminy i turyści.

Na terenie gminy występują również inne jeziora, np. Kosiakowo, Gniewosz (nazywane Harcerskim), jezioro w miejscowości Piecnik i w Łowiczu Wałęckim, gdzie w wyniku realizacji projektów dotyczących zagospodarowania terenu przy dwóch ostatnich jeziorach powstały tzw. wioski rybackie.

W gminie Mirosławiec bytuje wolnościowe stado żubrów powstałe z czterech par sprowadzonych z Białowieży i wypuszczonych w 1980 r. w Nadleśnictwie Wałcz, później

wzbogacone jeszcze osobnikami z Białowieży, Pszczyny i Wolińskiego Parku Narodowego. Żubry jednak z czasem przeniosły się na teren gminy Mirosławiec i obecnie wolnościowe stado liczy ok. kilkudziesięciu osobników. Żubry są jedną z największych atrakcji przyrodniczych i jednymi z najważniejszych celów ochrony przyrody na terenie gminy. W celu ochrony żubrów przed presją turystyczną w Jabłonowie powstała pokazowo-hodowlana zagroda żubrów pn. „Dzika Zagroda” prowadzona przez Zachodniopomorskie Towarzystwo Przyrodnicze. W „Dzkiej Zagrodzie” od końca 2015 r. mieszka również para rysi.

Gmina Mirosławiec jest atrakcyjna turystycznie. Decydują o tym warunki przyrodniczo-krajobrazowe, jakość środowiska naturalnego oraz dotychczasowe inwestycje w sferze infrastruktury turystycznej, której rozwój w dalszym ciągu w gminie jest potrzebny. Są tu wytyczone i oznakowane szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne: piesze, rowerowe, przyrodnicze, kajakowe, o łącznej długości przekraczającej 100 km. Wszystkie prowadzą przez najciekawsze okolice Mirosławca, umożliwiając poznanie ziemi mirosławieckiej oraz świata flory i fauny.

Na terenie Gminy Mirosławiec znajduje się siedem Obszarów Natura 2000:

Jezioro Wielki Bytyń Typ Ostoja B (PLH 320011) – leży na terenie 3 gmin, jego całkowita powierzchnia to 1826.6 ha, z czego na terenie Gminy Mirosławiec 522 ha. Około 45% rezerwatu stanowią wody (m. in. jez. o gł. 41m, pow. 877 ha), a w jego krajobrazie dominują lasy z sędziwymi okazami buka i dęba. Leży w całości na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy w granicach rezerwatu przyrody "Wielki Bytyń".

Mirosławiec (PLH 320045) – jego łączna powierzchnia wynosi 6 566,60 ha, z czego 4 198 ha leży na terenie Gminy Mirosławiec. Na terenie tym stwierdzono 7 typów siedlisk. Występują tu chronione w formie użytków ekologicznych i rezerwatu torfowiska mszarne. Ostoja obejmuje pola, łąki i lasy będące środowiskiem wolnościowego stada żubrów - głównego gatunku ochrony ostoi.

Uroczyska Puszczy Drawskiej (PLH 320046) – ostoja o powierzchni 65 634,19 ha z czego w Gminie Mirosławiec leży 214 ha, obejmująca dużą część kompleksu leśnego. Lasy pokrywają około 25% terenu. Na terenie ostoi rozproszone są liczne, ale bardzo cenne torfowiska. Występują tu: orzeł bielik, bocian czarny oraz kania czarna. Obszar ten jest jedną z najważniejszych w Polsce ostoi lęgowych żurawia. Są także ssaki: bóbr, mopek, nocek duży i wydra.

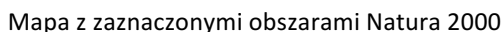

7. Potencjał gospodarczy

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIROŚLAWIEC NA LATA 2016 – 2025

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIROŚLAWIEC NA LATA 2016 – 2025

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIROŚLAWIEC NA LATA 2016 – 2025

7. Potencjał gospodarczy

Największymi przedsiębiorstwami przemysłowymi w gminie Mirosławiec są Zakład Mechaniczny Metaltech Sp. z o.o. (produkcja dziedzinowa w zakresie maszyn rolniczych) i Żywiec Zdrój SA. Ze względu na rolniczo-leśny charakter gminy rozwija się przemysł drzewny i usługi leśne. Działalność rolnicza skupia się na obszarach wiejskich gminy – rolników indywidualnych jest jednak coraz mniej, a działalność rolnicza prowadzona jest wielkoobszarowo.

W latach 2012–2015 liczba podmiotów gospodarczych w gminie utrzymywała się na zbliżonym poziomie (np. w 2012 r. ich liczba ogółem wynosiła 455, w roku 2015 – 433). Działają one głównie w takich sekcjach, jak: handel i naprawy, budownictwo, przetwórstwo przemysłowe oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Należy podkreślić, że przedsiębiorcy dokonują często różnego rodzaju wpisów do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej poprzez rozszerzanie wykorzystywanych kodów PKD, zawieszanie i wznawianie działalności. Statystycznie jest to więc czynnik zmienny.

Do największych pracodawców w gminie zalicza się również jednostka wojskowa, która od stycznia 2016 będzie nosić nazwę 12 Bazy Bezzałogowych Statków Powietrznych.

Jednostka wojskowa z lotniskiem umiejscowiona w północnej części gminy stanowi dla jej rozwoju bardzo ważny czynnik. Począwszy od 2016 roku planowana jest realizacja założeń związanych z jej rozbudową. Plan rozwojowy 12. Bazy Bezzałogowych Statków Powietrznych sięga do roku 2020. Dla gminy Mirosławiec oraz dla jej mieszkańców byłyby to bez wątpienia pozytywne zmiany w postaci np. zwiększenia zatrudnienia, rozwoju szkolnictwa oraz poprawy statusu lokalnych sklepów i innych form działalności gospodarczej.

8. Baza turystyczna

Baza noclegowa gminy w ostatnich latach została nieznacznie rozbudowana, powstały nowe miejsca noclegowe. Niemniej wciąż brakuje tu hotelu o podwyższonym standardzie. W latach 2010–2014 w gminie funkcjonowało 4–5 obiektów hotelowych.

Ofertę noclegową uzupełniają liczne gospodarstwa agroturystyczne, które poza noclegami oferują również dodatkowe atrakcje, m.in. łowienie ryb, naukę haftowania i robótek ręcznych, naukę profesjonalnego malowania, a w sezonie letnim, wycieczki rowerowe i grzybobranie.

9. Ludność oraz dochody i wydatki gminy na 1 mieszkańca

Z końcem 2012 roku gmina Mirosławiec liczyła 5614 mieszkańców, w roku 2015 5700. W latach 2010–2015 liczba ludności gminy sukcesywnie malała, a jednocześnie struktura wiekowa mieszkańców zmieniała się. Przez cały omawiany okres niezmienna była tendencja wzrostowa liczby osób w wieku poprodukcyjnym, natomiast liczba dzieci i młodzieży zmniejszała się z roku na rok. Miało to związek z wejściem młodego pokolenia w wiek produkcyjny i zostało odwzorowane wzrostem liczby ludności w wieku produkcyjnym w roku 2012. Wpływ na sytuację demograficzną w gminie miały m.in. takie czynniki, jak przyrost naturalny, kształtowany przez liczbę urodzeń żywych i zgonów, oraz migracja, odbywająca się zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zagranicznym.

Liczba ludności oraz dochody i wydatki na 1 mieszkańca w gminie w latach 2010–2013

Rok	2010	2012	2013
Liczba ludności	5716	5614	5577
Dochody ogółem z budżetu gminy na 1 mieszkańca [zł]	3756	3417	3791
Wydatki ogółem z budżetu gminy na 1 mieszkańca [zł]	3775	3382	3533

10. Infrastruktura techniczna i mieszkaniowa

Gmina Mirosławiec posiada stosunkowo dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną, choć nie w pełni na całym obszarze. Wpływ na taki stan rzeczy ma rozproszony charakter zabudowy miejscowości wiejskich, co generuje wysokie koszty budowy infrastruktury. Za gospodarkę wodną i ściekową gminy odpowiada Zakład Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Mirosławcu.

Dane na temat liczby mieszkańców gminy korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej przedstawione są w tabeli.

Ludność w gminie korzystająca z instalacji w latach 2010–2013 r. [%]

Rodzaj instalacji	2010	2011	2012	2013
wodociągowa	91,9	92,1	92,1	92,1
kanalizacyjna	52,7	53,7	59,5	59,3
gazowa	51,4	52,1	51,2	50,9

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Zasoby mieszkaniowe w gminie Mirosławiec z uwagi na jej miejsko-wiejski charakter to w większości budynki mieszkalne wolno stojące i jednorodzinne. Natomiast zabudowa wielorodzinna znajduje się w mieście Mirosławcu i w Mirosławcu Górnym (bloki Agencji Mienia Wojskowego).

Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2010–2012

	2010	2011	2012.
budynki mieszkalne [liczba]	841	852	860
mieszkania [liczba]	2109	2115	2123
izby w mieszkaniach [liczba]	8053	8094	8135
powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie [m ²]	145.934	146.966	147.981
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania [m ²]	69,19	69,49	69,70
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania na 1 osobę [m ²]	25,53	26,16	26,36
mieszkania wyposażone w wodociąg	2086	2091	2098
mieszkania wyposażone w łazienkę	1997	2002	2009
mieszkania wyposażone w centralne ogrzewanie	1718	1723	1730

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

11. Oświata i sport

W gminie Mirosławiec funkcjonują 3 placówki oświatowo-wychowawcze oraz 1 punkt przedszkolny:

- Zespół Szkół w Mirosławcu (Szkoła Podstawowa im. Lotników Polskich, Gimnazjum im. Lotników Polskich), Mirosławiec, ul. Wolności 21;

- Zespół Szkół w Piecniku (Oddział Przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum), Piecnik 8;
- Samorządowe Przedszkole „Słoneczko” w Mirosławcu z Oddziałem Zamiejscowym w Mirosławcu Górnym, Mirosławiec, ul. Zamkowa 12, Mirosławiec Górny, ul. Os. XXX-lecia LLP 9;
- Punkt Przedszkolny „Akademia Malucha”, Mirosławiec, ul. Zamkowa 31.

Uprawianiu sportu i rozwojowi kultury fizycznej sprzyja infrastruktura sportowa. W Mirosławcu znajduje się Stadion Miejski oraz kort tenisowy w parku i kompleks boisk sportowych Moje Boisko – Orlik 2012, a poza tym na terenie gminy Mirosławiec jest jeszcze dziewięć boisk sportowych (Jabłonowo, Bronikowo, Hanki, Jabłonkowo, Jadwizyn, Łowicz Wałęcki, Piecnik, Próchnowo, Orle). W gminie są także place zabaw dla dzieci. Cztery w Mirosławcu, dwa przy placówkach oświatowych, po jednym w miejscowościach: Bronikowo, Hanki, Jabłonkowo, Jadwizyn, Łowicz Wałęcki, Orle, Piecnik, Próchnowo, Toporzyk i dwa w Mirosławcu Górnym (1 ogólnodostępny i 1 przy Oddziale Zamiejscowym Przedszkola). Na terenie gminy obfitującym w jeziora są możliwości uprawiania sportów wodnych. Amatorzy aktywnego spędzania wolnego czasu na sprzęcie pływającym korzystają z ośrodków żeglarskich w Drzewoszewie nad Jeziorem Bytyń Wielki, gdzie znajduje się przystań żeglarska i organizowane są regaty.

Przedstawiona analiza różnych czynników w dużym stopniu przesądza o tempie rozwoju lokalnego, jeśli te czynniki działają lub są w pełni wykorzystywane.

12. Ochrona zdrowia

W gminie Mirosławiec funkcjonują 2 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej świadczące usługi podstawowej opieki zdrowotnej, 1 niepubliczny zakład opieki zdrowotnej świadczący usługi w zakresie poradni chirurgii ogólnej oraz niepubliczne placówki opieki pielęgniarstwa i 2 gabinety stomatologiczne, w tym 1 prowadzący wyłącznie praktykę prywatną. Ponadto w gminie działają 2 apteki. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawione są w tabeli.

Zakłady opieki zdrowotnej, placówki ochrony zdrowia, prywatne praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2015 r.

Placówka	Adres
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Tadeusz Ząbek, Przychodnia Medycyny Rodzinnej	Miroslawiec, ul. Polna 23
Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego Wojciech Sobalak, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Miroslawiec, ul. Polna 23
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „VenaMed”	Miroslawiec, ul. Polna 23
Pielęgniarska Opieka Długoterminowa Domowa „Maria-Med”	Miroslawiec, ul. Polna 23
Gabinet medycyny szkolnej – Higiena Szkolna Wiesława Pacholec	Miroslawiec, ul. Wolności 21
Zakład Stomatologiczny – Barbara Wojdak-Wrońska	Miroslawiec, ul. Parkowa 15
Gabinet Stomatologiczny – Leon Ossowski	Miroslawiec ul. Polna 23
Apteka Nowa	Miroslawiec, ul. Polna 23
Apteka Słoneczna	Miroslawiec, ul. Spokojna 1 A

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Mirosławcu.

13. Bezrobocie

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wałcu w latach 2010–2015 liczba osób bezrobotnych w gminie Mirosławiec systematycznie rosła: 364 na koniec roku 2010, 378 na koniec roku następnego, 305 na koniec półrocza roku 2015. Wśród pozostających bez pracy większość stanowiły kobiety, których odsetek na koniec kolejnych lat wyniósł: 58,70%, 61,64% i 58,12%. Od 2012 r. do dziś liczba bezrobotnych w Gminie Mirosławiec spada. Na koniec czerwca 2015 r. w PUP w Wałcu zarejestrowanych było 305 osób z gminy Mirosławiec. Na koniec I półrocza 2015 r. stan bezrobotnych zbliżył się do najkorzystniejszego poziomu bezrobocia, jaki odnotowano w 2008 r.

Bezrobotni w gminie według płci i ich udział w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2010–2015

	2010	2012	2014	2015
bezrobotni w gminie [liczba]	364	394	346	305
bezrobotne kobiety w gminie [liczba]	214	229	228	185
udział kobiet w liczbie bezrobotnych [%]	58,70	58,12	65,9	60,7

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wałcu.

Według Powiatowego Urzędu Pracy w Wałczu struktura zarejestrowanych bezrobotnych i dynamika zmian zachodzących w poszczególnych kategoriach odzwierciedla specyfikę bezrobocia w gminie Mirosławiec, które charakteryzuje się:

- wysokim bezrobociem kobiet;
- trudną sytuacją ludzi młodych – osoby do 34. roku życia stanowią ok. 70% ogółu bezrobotnych (dane z 2014 r.);
- problemami w znalezieniu pracy przez osoby w wieku od 35. do 44. roku życia (ok. 25% ogółu bezrobotnych);
- wysokim poziomem długotrwałego bezrobocia (ok. 50% ogółu bezrobotnych);
- niskim poziomem wykształcenia (ok. 65% ogółu bezrobotnych) i brakiem kwalifikacji zawodowych (ok. 40% ogółu bezrobotnych).

II. Analiza SWOT

Na podstawie konsultacji społecznych, jak i analizy cech zdiagnozowanych w toku badań oszacowaliśmy silne i słabe strony gminy oraz szanse i zagrożenia.

Pozwoliło to na wysunięcie wniosków, wskazujących na możliwe do zastosowania strategię pozwalające na wykorzystanie szans i możliwości, przeciwdziałanie niebezpieczeństwom i minimalizację słabych stron. Wartościowanie cech zostało dokonane z podziałem na trzy zasadnicze aspekty pozycjonowania gminy Mirosławiec:

ŻYCIE – ta kategoria obejmuje cechy istotne z punktu widzenia codziennego życia w gminie, wskazuje na jakość warunków życiowych związanych z mieszkaniem, dojazdem, itp.

GOSPODARKA – tu skoncentrowaliśmy się na stronie zawodowej i gospodarczej, wskazując na cechy mogące mieć znaczenie przy poszukiwaniu pracy/pracownika lub sytuujące gminę w porównaniu do innych regionów z perspektywy potencjalnego inwestora.

REKREACJA – obszar związany z rekreacją dotyczy zarówno sposobów i możliwości spędzania czasu wolnego przez mieszkańców gminy, jak i potencjalnych turystów. Kategoria uwzględnia zarówno cechy związane z turystyką, rekreacją, ale sportem oraz kulturą.

ŻYCIE	
Silne strony	Słabe strony
Wypoczynek na łonie natury	Długi czas dojazdu do dużych aglomeracji (ponad 1,5 h)
Dobra komunikacja z drogą „10”	Brak szkół średnich
Niskie koszty życia	Migracja ludności
Bliskie skomunikowanie w obrębie miejscowości gminy	Służba zdrowia - utrudniony dostęp do specjalistów
Dobra lokalizacja np. względem morza	Brak pracy
Względna bliskość granicy z Niemcami	Brak rozrywki
Ośrodek kultury	Brak dostępu do kultury wysokiej (teatru)
Życie codzienne w otoczeniu natury	Brak dostępu do Internetu na wsiach (w kilku)
Przedsiębiorczość mieszkańców/ miejsca pracy	Słaba komunikacja (autobusy)
Poczucie bezpieczeństwa	
Możliwość produkowania własnej żywności w przydomowych ogródkach / działkach	
Miejsca w przedszkolu	

GOSPODARKA	
Silne strony	Słabe strony
Przemysł rolniczy	Brak działek pod inwestycje
Prężne nadleśnictwo	Brak ulg dla inwestorów
Źródło czystej wody	Brak wyspecjalizowanych pracowników (technicy, inżynierowie)
Infrastruktura lotniska (potencjał)	Brak zaplecza małych firm
Dostęp do mieszkań dla pracujących	Niska siła nabywcza mieszkańców
Sortownia odpadów	Starzejące się społeczeństwo

REKREACJA	
Silne strony	Słabe strony
Orlik	Brak infrastruktury miejsc noclegowych i gastronomicznych w Mirosławcu
Duże zasoby naturalne (lasy, jeziora)	Brak informacji turystycznej i gastronomicznej
Ogródki działkowe	Brak współpracy operatorów lokalnych
Spokojna atmosfera	Brak jasno zdefiniowanych produktów regionalnych
Rezerwat rosiczki	
Bogata historia	
Żubry	

Wędkarstwo/ wioski rybackie/ koła łowieckie/ grzyby	
Motocross/ quady	

Szanse	Zagrożenia
Jednostka wojskowa	Starzenie się społeczeństwa
Żubry – rozwój produktu	Wzrost konkurencyjności gmin ościennych
Projekty unijne	Brak perspektyw pracy dla kobiet
Rozwój przemysłu/ pozyskiwanie nowych inwestorów i rozwój istniejących	Negatywny wpływ na potencjał wodny
Poprawa estetyki miasta	
Poprawa komunikacji	
Zdefiniowane produkty turystyczne	
Zacieśnienie współpracy lokalnych przedsiębiorców branży turystycznej.	
Zatrzymanie lub/ i pozyskanie młodych ludzi	
Wzrost współpracy ponadregionalnej	

Wnioski z badań i analizy SWOT

a. Atrybuty gminy Mirosławiec

Identyfikując elementy przewagi konkurencyjnej w odniesieniu do gmin województwa zachodniopomorskiego nie leżących w pasie nadmorskim, można wskazać na:

- **zasoby mieszkaniowe** na osiedlu wojskowym, w konkurencyjnej cenie w stosunku do mieszkań w gminach ościennych,
- **szansę na pracę dla mężczyzn** w zawodach mechanicznych i technicznych,
- **atrybut przyrodniczy** w postaci żyjącego na wolności stada żubrów,
- **zagroda pokazowa żubrów**, która stanowi bardzo silną atrakcję turystyczną o znaczeniu ponadgminnym,
- **otoczenie środowiska naturalnego bogatego w skupiska leśne**,
- **wysoki stopień więzi emocjonalnych mieszkańców** z miejscem zamieszkania,
- **potencjał rozwoju indywidualnych form turystyki** w postaci agroturystyki, kempingów i pól namiotowych,
- **stabilny pracodawca** – rodzima firma Metaltech.

b. Najważniejsze problemy do rozwiązania

- brak sprecyzowanej oferty pobytowej dla turystów (brak produktów turystycznych),
- brak infrastruktury pobytowej nad jeziorem i brak zaplecza sanitarnego pól namiotowych i kempingów,
- brak centrum informacji i koordynacji ruchu turystycznego,
- brak produktów regionalnych,
- brak znajomości atrybutów miejsca,
- brak pracy zwłaszcza dla kobiet,
- brak pracy dla wykształconych młodych ludzi.

Rozwiązanie problemów

Mając na uwadze podstawowe problemy związane z niewykorzystaniem potencjału turystycznego gminy, a także problemy z zapewnieniem miejsca pracy dla mieszkańców należy szukać rozwiązań, które wykorzystując elementy przewagi konkurencyjnej, mogą w określonej perspektywie czasowej wygenerować dodatkowe miejsca pracy, zachowując przy tym warunki w jakich działają obecni przedsiębiorcy.

Na poziomie strategicznym konieczne jest wskazanie głównego kierunku rozwoju gminy, poprzez postawienie na najbardziej rozwojowy wyróżnik, który pozwoli na eksplorację obecnych atrybutów, wygenerowanie nowych przy zachowaniu pełnej akceptacji idei przez mieszkańców.

Na poziomie komunikacyjnym należy określić jednoznaczną tożsamość marki miejsca, która pozwoli w czytelny sposób zakomunikować obrany kierunek rozwoju, wyróżniając przy tym gminę Mirosławiec od gmin ościennych.

Na poziomie egzekucji pomysłów strategicznych i komunikacyjnych niezbędne będzie zacieśnienie współpracy z wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w rozwój gminy, w tym również potencjalnych nowych inwestorów indywidualnych i instytucjonalnych.

III. Wyniki analizy motorów rozwoju.

Każdy z członków Zespołu wypełnił ankietę pod nazwą „Ocena działania i istotności motorów rozwoju”. Oceniano w skali punktowej (kolumna po prawej) jak ważny jest to motor rozwoju (istotność), a następnie poziom (skuteczność) działania danego motoru rozwoju na terytorium gminy. Za każdym razem do dyspozycji oceniający mieli skalę punktową od 1 do 10.

Poniżej uśrednione oceny Zespołu:

MOTOR ROZWOJU	OCENA POZIOMU DZIAŁANIA MOTORU W GMINIE MIROSŁAWIEC	ISTOTNOŚĆ MOTORU DLA NASZEGO ROZWOJU
1. Kapitał społeczny, społeczny klimat rozwoju	6,2	8
2. Przywództwo	8,3	5
3. Zasoby środowiska naturalnego	7,5	8,5
4. Zasoby pracy	5,4	8,2
5. Teren i korzyści miejsca	7	6
6. Potencjał gospodarczy	6,8	8,3
7. Kapitał finansowy /inwestycyjny/	6,1	7,8
8. Poziom nauki, techniki, kultury	7	7,6
9. Zainwestowanie infrastrukturalne	7,2	7,3

Na czele motorów rozwoju ocenionych, jako źle działające wskazano:

1. zasoby pracy,
2. kapitał finansowy,
3. kapitał społeczny,
4. potencjał gospodarczy.

Na czele motorów rozwoju ocenionych, jako najistotniejsze wskazano:

1. zasoby środowiska naturalnego,
2. potencjał gospodarczy,
3. zasoby pracy,
4. kapitał społeczny.

W wyniku analizy uznano, że do motorów rozwoju, uznanych za najistotniejsze, ale najslabiej działających należy zaliczyć, według najistotniejszego:

- 1. Zasoby pracy,**
- 2. Kapitał finansowy**
- 3. Kapitał społeczny.**

Wyniki te wzięto pod uwagę przy formułowaniu celów strategii. Definiując cele do realizacji przeprowadzono analizę możliwych źródeł kapitału, pomysłów na wygenerowanie nowych miejsc pracy oraz inicjatyw powiększających kapitał społeczny, które gwarantują spójność nie tylko na poziomie rozwoju gminy, ale umacniają zdefiniowaną tożsamość gminy i jej mieszkańców.

IV. Wizja Gminy Mirosławiec

Definiując wizję wykorzystano wypracowane rozwiązania dotyczące zamierzonej tożsamości gminy zdefiniowane w toku prac nad marką gminy, a w szczególności nad Systemem Tożsamości Marki.

Wizja gminy wskazuje na Mirosławiec,

jako miejsce do życia oraz do współżycia ludzi z całym okalającym ich biosystemem, wykorzystujące wyjątkowe zasoby środowiska naturalnego w myśl zasady zrównoważonego rozwoju, rozwijające projekty bazujące na jednym z trzech filarów tożsamości: biogospodarki, bioróżnorodności i bioaktywności.

Powyższa perspektywa patrzenia na atrybuty gminy wpisuje się w definicje pojęcia „bioregion” rozumianego jako obszar, w którym następuje wytworzenie więzi między mieszkańcami regionu a ich środowiskiem. Mniej istotne są podziały administracyjne (a więc nie mówimy o gminie), ale granice naturalne (stąd koncepcja używania pojęcia regionu). Bioregiony dopuszczają prowadzenie działalności gospodarczej, ale w duchu poszanowania natury i dbałości o środowisko naturalne.

Idea ta wpisuje się w dzisiejsze nurty ekonomii zrównoważonego rozwoju, które za najważniejsze uznają rozwój w zgodzie z zachowaniem równowagi między rozwojem gospodarczo – społecznym i środowiskowym z myślą o zachowaniu tego potencjału dla przyszłych pokoleń. Wyróżnikiem bioregionów jest przyroda. W naszym przypadku są nimi głównie żubry, ale i zasoby wodne. Myślenie w kategoriach Bioregionu składa się na tzw. bioregionalizm – ruch społeczno-kulturowy wyrosły na fali powrotu do natury w Stanach Zjednoczonych na początku lat 70 tych XX w. Bioregionalizm przeciwstawia konsumpcyjnemu stylowi życia i jego unifikacji utożsamienie się człowieka ze swoim miejscem zamieszkania, współistnienie z jego przyrodą i tradycją, co znajduje przejaw w emocjonalnym stosunku do tego miejsca, dostrzeganiu jego piękna. Miejsce zamieszkania traktowane jest jako „dom”, który wykracza poza obszar budynku i obejmuje wszystko to, co otacza ten budynek na zewnątrz.

Biorąc pod uwagę zakres historyczny znaczenia pojęcia Bioregion uprawnione jest zastosowanie go do określenia istoty gminy Mirosławiec. Najkrócej, jak tylko można:

MIROSŁAWIEC = bioregion

Pojęcie bioregion pozwala na szeroką eksplorację w odniesieniu do wielu aspektów funkcjonowania gminy.

A. Bioregion a rozwój gospodarczy Mirosławca

Wyraźne sprofilowanie charakteru gminy jako bioregionu pozwala na czerpanie wymiernych korzyści inwestycyjnych:

- jest wyraźnym komunikatem dla inwestorów z szeroko rozumianej branży **biogospodarki** informującym o przychylnej atmosferze dla „ich” branży w Mirosławcu i możliwych ułatwieniach ze strony władz gminy,
- jest wskazaniem kierunku rozwoju gminy, a tym samym obietnicą rozwoju instytucji i firm pracujących na rzecz sektora biogospodarki (rolnictwa, przetwórstwa rolno-przemysłowego i biotechnologii),
- dla producentów rolnych i firm przetwórstwa rolno-spożywczego jest rzeczywistą wartością dodana miejsca produkcji, które mogą wykorzystywać dla promocji walorów swoich produktów (pochodzących z bioregionu),
- dla dotychczasowych przedsiębiorstw działających w Mirosławcu jest gwarancją dalszego rozwoju gminy w zgodzie z ich celami strategicznymi,
- jest szansą na wykorzystanie preferencji i środków unijnych przeznaczonych na rozwój biogospodarki w województwie zachodniopomorskim przez działające już firmy lub mające szansę inwestowania na terenie gminy.

B. Bioregion a rozwój turystyki w Mirosławcu

Bioregion to pojęcie wpisujące się w oczekiwany charakter miejsca pobytu dla turystów chcących odpocząć od zgiełku miasta w zdrowym i naturalnym środowisku. Koncepcja ta umożliwia:

- wskazać kierunek rozwoju gminy potencjalnym inwestorom z branży turystycznej (zwłaszcza indywidualnym inwestorom) jako miejsca, w którym turystyka rekreacyjna oparta na walorach przyrodniczych odgrywać będzie ważne miejsce,
- zachęcić turystów do przyjazdu w miejsce, którego istotą są oczekiwane przez nich walory miejsca do wypoczynku, a więc **bioróżnorodność** (zielen, przyroda, unikalne zwierzęta itp.),
- wpisanie żubrów w szerszy kontekst rozwoju gminy,
- rozwój projektów związanych z żubrami oraz perspektywa nowych otwartych na inne gatunki wzbogaca ofertę pobytową, silnie wyróżniając wizerunek gminy od gmin ościennych,
- rozwój usług poszerzających ofertę turystyczną gminy o warsztaty związane z wykorzystaniem produktów naturalnych, fotosafarii, itp.
- umocnienie dotychczasowych atrakcji turystycznych związanych z pobytami na polach namiotowych i kempingach,
- czytelne zakomunikowanie obszaru „bioregionu”, a tym samym wykorzystanie efektu pobytu w rezerwacie lub quasi parku narodowym, co ma szczególne znaczenie dla rozwoju kempingów i gospodarstw agroturystycznych.

C. Bioregion a rozwój mieszkańców

Szerokie rozumienie pojęcia bioregion uwzględnia na pierwszym planie człowieka - mieszkańca żyjącego w harmonii z przyrodą. Szczęście człowieka żyjącego w poszanowaniu innych jest nadrzędnym celem przyświecającym tej koncepcji, dzięki której:

- stawiamy na długoterminowe cele zapewniające oczekiwane korzyści nie tylko dla obecnych mieszkańców gminy, ale i ich dzieci i następnych pokoleń,

- możemy wzmacniać świadomość korzyści jakie mieszkańcy czerpią z faktu życia w czystej przestrzeni bioregionu,
- rozwijane będą formy rekreacji i wypoczynku dla wszystkich pokoleń mieszkańców w myśl idei **bioaktywności**, rozumianej nie tylko jako aktywność ruchową i prozdrowotną, ale także aktywność zawodową i umysłową angażującą mieszkańców w różnorodne projekty społeczne zwiększające poziom kapitału społecznego mieszkańców,
- rozwój firm z sektora biogospodarki i rekreacji pozwoli wygenerować nowe miejsca pracy dla mieszkańców.

V. Cele strategiczne

W toku analizy wyników badań, analizy SWOT, analizy motorów rozwoju wypracowano sześć głównych celów strategicznych:

1. Stworzenie wysokiej jakości miejsc pracy,

dzięki czemu możliwe będzie zwiększenie tempa rozwoju gospodarczego gminy oraz zwiększenie możliwości zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

2. Stworzenie dogodnych warunków do osadnictwa,

co powinno przełożyć się na zwiększenie dochodu Gminy z tytułu podatki CIT oraz zaspokojenie potencjalnych potrzeb kadrowych nowych inwestorów.

3. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Gminy Mirosławiec,

pozwole na wykorzystanie największego potencjału w postaci zasobów naturalnych (środowisko naturalne)

4. Rozwój gospodarczy wsi poprzez wykorzystanie potencjału gospodarstw rolnych i dywersyfikację źródeł dochodu mieszkańców wsi,

co bezpośrednio przyczyni się do rozwoju gminy, zwiększy atrakcyjność turystyczną i poprawi warunki osadnictwa.

5. Poprawa jakości środowiska życia mieszkańców gminy,

Obejmująca całokształt warunków życia, rozwoju, edukacji, służby zdrowia, możliwości zaspokojenia potrzeb, a także niezbędnych inwestycji infrastrukturalnych zmierzających do obniżenia kosztów życia, zwiększenia postaw proekologicznych i ułatwiających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców.

6. Budowa silnej i rozpoznawalnej marki Bioregion Mirosławiec,

traktowana powinna być jako swego rodzaju długoterminowa inwestycja gminy w wartości umożliwiające realizację wszystkich pozostałych celów strategicznych.

Powyższe cele strategiczne realizowane będą poprzez zdefiniowane Programy Operacyjne, które będą realizowane w oparciu o Cele Operacyjne i Zadania Operacyjne.

L.p.	Cele strategiczny	Program Operacyjny
1.	Stworzenie wysokiej jakości miejsc pracy.	Pracuj w Mirosławcu!
2.	Stworzenie dogodnych warunków do osadnictwa.	Zamieszkać w Mirosławcu!
3.	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Gminy Mirosławiec.	Wypoczywaj w Mirosławcu!
4.	Rozwój gospodarczy wsi poprzez wykorzystanie potencjału gospodarstw rolnych i dywersyfikację źródeł dochodu mieszkańców wsi.	Atrakcyjna wieś.
5.	Poprawa jakości środowiska życia mieszkańców gminy.	Lepsze życie w Mirosławcu.
6.	Budowa silnej i rozpoznawalnej marki Bioregion Mirosławiec.	Bioregion Mirosławiec.

Poniższe zestawienie jest syntetycznym ujęciem szczegółowych Zadań Operacyjnych planowanych do realizacji w perspektywie roku 2025.

Program Operacyjny (PO)	Cel operacyjny (CO)		Zadanie Operacyjne (ZO)	
1. Pracuj w Mirosławcu!	1.1	Pozyskanie nowych inwestorów dywersyfikujących profil zawodowy i płeć pracowników	1.1.1	Udział w targach inwestycyjnych i branżowych
			1.1.2	Wysłanie ofert inwestycyjnych za pomocą mailingu pocztowego
			1.1.3	Oznaczenie terenów inwestycyjnych
			1.1.4	Działania PR informujące o ofercie inwestycyjnej
	1.2	Stworzenie warunków do rozwoju dotychczasowych firm	1.2.1	Promocja firm działających na terenie Gminy
			1.2.2	Ułatwienie prowadzenie działalności gospodarczej poprzez rozwój usług wsparcia biznesu w Gminie
			1.2.3	Wspomaganie procesu inwestycyjnego poprzez ułatwienia przejścia „ścieżki budowlanej”
	1.3	Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców gminy i możliwości zakładania nowych działalności gospodarczych	1.3.1	Przygotowanie oferty lokalowej z zasobów gminy lub wsparcie rozwoju prywatnego lub społecznego budownictwa biurowego pod wynajem
			1.3.2	Rozwój usług wsparcia biznesu
			1.3.3	Organizacja szkoleń i krajowych oraz zagranicznych wyjazdów studyjnych
	1.4	Wsparcie działań podnoszących kapitał ludzki w obrębie Gminy	1.4.1	Dostosowanie kompetencji zawodowych do oczekiwanych profili zawodowych inwestorów
			1.4.2	Współpraca z urzędami pracy w zakresie możliwości skorzystania ze szkoleń zawodowych
2. Zamieszkać w Mirosławcu!	2.1	Zagospodarowanie „osiedla wojskowego”	2.1.1	Przygotowanie i kolportaż informacji o zasobach lokalowych
			2.1.2	Zwiększenie atrakcyjności osiedla poprzez wsparcie zaplecza rekreacyjnego
			2.1.3	Współpraca z Agencją Mienia Wojskowego przy wspólnych projektach
	2.2	Stworzenie produktów osadniczych w postaci terenów pod budownictwo jednorodzinne	2.2.1	Przygotowanie i kolportaż informacji o potencjale gruntów (prywatnych i gminnych) pod budownictwo jednorodzinne
			2.2.2	Wykreowanie produktów inwestycyjnych związanych z funkcją mieszkalno-hotelową „Dom nad rozlewiskiem”
			2.2.3	Rozwój infrastruktury technicznej na wydzielanych nowych działkach mieszkaniowych

	2.3	Rewaloryzacja środowiska wsi w celu wykorzystania potencjału domów i mieszkań na rynku wtórnym	2.3.1	Konsultacje społeczne i wsparcie mieszkańców koncepcją rewaloryzacji krajobrazu wsi i poprawy estetycznej otoczenia
			2.3.2	Promocja postaw mieszkańców dbających o ład krajobrazowy i architektoniczny na terenie Gminy
			2.3.3	Inwestycje chroniące i zachowujące jakość środowiska naturalnego
3. Wypoczywaj w Mirosławcu!	3.1	Wykorzystanie potencjału istniejących i budowa nowych produktów pobytowych	3.1.1	Promocja dotychczasowych produktów pobytowych w kraju i za granicą
			3.1.2	Szkolenia i warsztaty dla mieszkańców chcących prowadzić działalność gospodarczą związaną z zagospodarowaniem potencjału turystycznego gminy
			3.1.3	Aktywne uczestniczenie w ponadgminnych i ponad wojewódzkich inicjatywach mających promować skonsolidowane atrakcje turystyczne
	3.2	Inwestycje infrastrukturalne umożliwiające eksplorację turystyczną atrakcji turystycznych	3.2.1	Dalsze inwestycje zwiększające dostępność do posiadanych zasobów turystycznych
			3.2.2	Inwestycje chroniące zasoby środowiska naturalnego stanowiące atrakcje turystyczne
	3.3	Wsparcie rozbudowy usług pomocniczych (noclegowych, gastronomicznych, przewodniczych)	3.3.1	Integracja oferty turystycznej gminy (katalog ofert)
			3.3.2	Budowa zintegrowanego systemu sprzedaży usług turystycznych
			3.3.3	Szkolenia i warsztaty dla mieszkańców podnoszące poziom kompetencji w zakresie obsługi ruchu turystycznego
	3.4	Promowanie wśród mieszkańców idei zakładania działalności gospodarczej związanej z turystyką	3.4.1	Spotkania z mieszkańcami oraz krajowe i zagraniczne wyjazdy studyjne
			3.4.2	Promowanie postaw i inicjatyw zwiększających atrakcyjność turystyczną Gminy (konkurs)
4. Atrakcyjna wieś.	4.1	Wsparcie inwestycji w działalności pozarolniczej na terenie wsi	4.1.1	Wsparcie procesu informowania o możliwościach skorzystania ze środków unijnych służących zmianie profilu działalności
			4.1.2	Rozwój infrastruktury umożliwiającej zwiększenie szans na przebranżowienie zawodowe mieszkańców
	4.2	Rozwój produktów lokalnych	4.2.1	Inwentaryzacja produktów (towarowych i usług) zakorzenionych w tradycji wytwórczej Gminy
			4.2.2	Wsparcie organizacyjne procesu standaryzacji produktów lokalnych Gminy Mirosławiec
			4.2.3	Organizacja warsztatów i szkoleń dla zainteresowanych wytwarzaniem produktów lokalnych
			4.2.4	Promocja produktów lokalnych z terenu Gminy w kraju i za granicą

5. Lepsze życie w Mirosławcu.	5.1	Podniesienie poziomu kapitału społecznego na terenie Gminy	5.1.1	Rozwijanie dotychczasowych i kreowanie nowych wydarzeń integrujących mieszkańców
			5.1.2	Rozwój narzędzi komunikacji społecznej służących wymianie opinii, informowaniu i integrowaniu wokół wspólnych przedsięwzięć
			5.1.3	Promowanie osiągnięć mieszkańców Gminy i stworzenie sieci wymiany wiedzy wśród mieszkańców
			5.1.4	Budowanie wspólnej tożsamości mieszkańców Gminy
			5.1.5	Wsparcie i integrowanie działań organizacji pozarządowych z terenu Gminy
	5.2	Poprawa jakości dróg	5.2.1	Modernizacja ulicy Sprzymierzonych od zjazdu z drogi wojewódzkiej nr 177 w kierunku jeziora Kosiakowo
			5.2.2	Modernizacja drogi gminnej Parkowa do 12 Bazy BSP wraz z poprawieniem stanu ścieżki rowerowej i jej oświetlenia
			5.2.3	Budowa dróg wewnętrznych na osiedlach „Leśne” i „Tęczowe”
			5.2.4	Modernizacja dróg wewnętrznych w Mirosławcu Górnym
			5.2.5	Modernizacja drogi powiatowej Bronikowo-Próchnowo-Piecznik – zadanie powiatu ze wsparciem gminy
			5.2.6	Modernizacja drogi powiatowej Orle-Pórzadło – zadanie powiatu ze wsparciem gminy
			5.2.7	Modernizacja drogi powiatowej Hanki Osiedle – Jadwiżyn – zadanie powiatu ze wsparciem gminy
			5.2.8	Modernizacja drogi powiatowej do Toporzyka – zadanie powiatu ze wsparciem gminy
			5.2.9	Modernizacja drogi gminnej w Piecniku
			5.2.10	Modernizacja drogi gminnej w Orlu
			5.2.11	Budowa dróg wewnętrznych na osiedlu „Polna”
			5.2.12	Modernizacja dróg gminnej w Łowiczu Waleckim
			5.2.13	Działania w kierunku budowy obwodnicy Mirosławca
	5.3	Poprawa jakości oświetlenia ulicznego	5.3.1	Modernizacja oświetlenia ulicznego Mirosławca Górnego
			5.3.2	Budowa oświetlenia ulicznego na osiedlach „Tęczowe” i „Kosiakowo”
			5.3.3	Modernizacja oświetlenia ulicznego opartego na lampach ledowych, ulic: Słoneczna, Parkowa, Dworcowa

	5.4	Poprawa jakości powietrza	5.4.1	Wsparcie ogrzewania i zasilania elektrycznego poprzez montaż paneli fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej
			5.4.2	Wspieranie OZE
			5.4.3	termomodernizacja budynków
	5.5	Rozwój kanalizacji i wodociągów w gminie	5.5.1	Modernizacja ujęcia wody w Mirosławcu wraz z budową stacji uzdatniania wody
			5.5.2	Budowa kanalizacji i sieci wodnej dla miejscowości Próchnowo
			5.5.3	Budowa kanalizacji dla miejscowości Orle
			5.5.4	Budowa kanalizacji dla miejscowości Hanki
			5.5.5	Budowa kanalizacji dla miejscowości Łowicz Wałecki
			5.5.6	Budowa sieci wod-kan dla osiedla „Kosiakowo”
			5.5.7	Budowa sieci wod-kan dla osiedla „Tęczowe”
	5.6	Podniesienie jakości edukacji	5.6.1	Modernizacja i doposażenie szkoły podstawowej w Mirosławcu
			5.6.2	Modernizacja sieci elektrycznej i oświetleniowej, modernizacja łazienek w przedszkolu w Mirosławcu
			5.6.3	Modernizacja i termomodernizacja przedszkola w Mirosławcu Górnym
			5.6.4	Zakup busa do dowożenia osób niepełnosprawnych
			5.6.5	Plac spotkań „Senior” w parku miejskim
	5.7	Rozwój kultury i oświaty	5.7.1	Modernizacja świetlicy w Łowiczu Wałeckim
			5.7.2	Modernizacja świetlicy w Jabłonkowie
			5.7.3	Utworzenie miejsca spotkań „Senior” w budynku przedszkola w Mirosławcu
			5.7.4	Wyposażenie i modernizacja szkół i zajęcia dodatkowe dla uczniów
	5.8	Rozwój sportu i rekreacji	5.8.1	Budowa boiska przy szkole w Piecniku
			5.8.2	Budowa boiska w Mirosławcu Górnym
			5.8.3	Modernizacja budynku na stadionie miejskim w Mirosławcu
			5.8.4	Zagospodarowanie plaży nad jeziorem Kosiakowo
			5.8.5	Zagospodarowanie plaży nad jeziorem Harcerskim
			5.8.6	Elementy boiska do lekkoatletyki na boisku przy szkole w Mirosławcu
			5.8.7	Zagospodarowanie plaży nad jeziorem Orle
	5.9	Rewitalizacja otoczenia	5.9.1	Rewitalizacja Parku Miejskiego w Mirosławcu

			5.9.2	Rewitalizacja Placu Papieskiego w Mirosławcu
			5.9.3	Rewitalizacja Majdanu Zamkowego i Parku Zamkowego
	5.10	Podniesienie bezpieczeństwa	5.10.1	Modernizacja remizy OSP w Mirosławcu
			5.10.2	Zakup wozu ratownictwa drogowego dla OSP w Mirosławcu
			5.10.3	Budowa remizy OSP w Piecniku
	5.11	Poprawa jakości i warunków służby zdrowia	5.11.1	Termomodernizacja i modernizacja budynku przychodni w Mirosławcu
6. Bioregion Mirosławiec.	6.1	Optymalizowanie wydarzeń kulturalnych i społecznych wokół idei marki Bioregion Mirosławiec	6.1.1	Profilowanie wszelkich aspektów komunikacji w obrębie Gminy wokół idei Bioregion Mirosławiec
			6.1.2	Tworzenie stałych i powtarzalnych imprez mających w efekcie wzmocnić markę Bioregion Mirosławiec, takich jak Festiwal Żubra
	6.2	Uczynienie z mieszkańców ambasadorów marki Bioregion Mirosławiec	6.2.1	Integrowanie mieszkańców wokół idei Bioregionu i uczynienie z marki jednego z atrybutów – powodów do dumy mieszkańców
			6.2.2	Animowanie wydarzeń i zachęcania mieszkańców do samodzielnego wykorzystywania marki Gminy w promocji własnej działalności
	6.3	Budowanie marki w świadomości turystów	6.3.1	Budowanie wizerunku i znajomości marki Bioregion Mirosławiec wśród dotychczasowych i potencjalnych turystów
			6.3.2	Wykorzystanie położenia i pełne wykorzystanie szlaków komunikacyjnych w budowaniu marki Gminy
	6.4	Budowanie marki w świadomości inwestorów	6.4.1	Budowanie wizerunku i znajomości marki Bioregion Mirosławiec wśród obecnych i potencjalnych inwestorów
			6.4.2	Wsparcie działań związanych z rozwojem szeroko rozumianej branży biogospodarki na terenie Gminy
			6.4.3	Nagradzanie postaw i inicjatyw lokalnych firm przyczyniających się do budowy marki Bioregion Mirosławiec
	6.5	Wykorzystanie zagrody żubrów jako największej atrakcji turystycznej Gminy	6.5.1	Promocja zagrody w kraju i za granicą.
			6.5.2	Kreowanie wydarzeń wykorzystujących fakt posiadania przez Gminę zagrody

VI. Zarys zasad promocji strategii

Interesariusze GMINY

Warunkiem skutecznego procesu promocji strategii jest dokonanie segmentacji, czyli podziału potencjalnych interesariuszy na jednorodne grupy nabywców, wśród których wyznaczyć będzie można kategorie, które w najwyższym stopniu umożliwiają jednostce terytorialnej uzyskać największe korzyści.

Definiując szczegółową systematykę grupę założonych odbiorców działań musimy zinwentaryzować interesariuszy marki, a więc podmioty wpływające na działalność gminy oraz te, na które działalność gminy wywiera wpływ.

Przyjęta poniżej systematyka bazuje na podziale interesariuszy na instytucjonalnych i indywidualnych.

Do grona interesariuszy instytucjonalnych zaliczymy:

a. instytucje samorządowe na poziomie gmin:

- gminy sąsiednie,
- gminy współpracujące w ramach realizowanych wspólnych projektów;

b. instytucje samorządowe na poziomie powiatu:

- Starostwo Powiatowe w Wałczu,
- szkoły, placówki służby zdrowia;

c. instytucje samorządowe na poziomie wojewódzkim:

- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego,
- instytucje podległe Marszałkowi Województwa;

d. urzędy administracji państwowej

- Urząd Wojewódzki w Szczecinie,
- Agencje rządowe,
- Urzędy Pracy,
- Ministerstwa,
- Urzędy Skarbowe;

e. Firmy i instytucje otoczenia biznesu

- banki,
- fundusze poręczeń.

Do grona interesariuszy indywidualnych zaliczymy:

a. mieszkańców gminy:

- obecnych,
- przyszłych, wśród nich znajduje się również potencjalne grono indywidualnych inwestorów, mogących zrealizować swój pomysł na „dom nad rozlewiskiem”;

b. mieszkańców gmin ościennych

c. potencjalnych turystów

- krajowych,
- zagranicznych;

d. przedsiębiorców

- lokalnych,
- spoza gminy,
- potencjalnych inwestorów krajowych i zagranicznych.

Strategia komunikacji z głównymi grupami użytkowników w ramach realizacji strategii rozwoju

Kategoria odbiorców	Cele komunikacyjne	rekomendowane narzędzia komunikacji
mieszkańcy gminy	• umocnienie świadomości walorów mieszkaniowych	• spotkania bezpośrednie przedstawiające ideę

	i rekreacyjnych gminy, • przekazanie informacji o nowych możliwych formach działalności gospodarczej, oczekiwanej przez władze gminy i mające wsparcie inwestycyjne w postaci rozwoju obszaru turystyki rekreacyjnej, • zachęcenie do skorzystania z możliwych form aktywizacji zawodowej i otwierania działalności gospodarczej, • zachęcenie do pozostania w gminie, • przekazanie najważniejszych informacji o możliwościach rekreacyjnych w celu uczynienia z mieszkańców ambasadorów marki;	bioregionu i kierunek rozwoju gminy, • specjalne lekcje w szkołach poświęcone idei bioregionu w Mirosławcu, • konkurs wśród uczniów szkół gminy na plakat Mirosławiec Bioregion, • spotkania z potencjalnie zainteresowanymi rozwojem dotychczasowej działalności gospodarczej, • informowanie o każdej inicjatywie wdrażającej koncepcję za pomocą gazetki, www i facebooka, • spotkania z przedstawicielami PUP dotyczące możliwości rozwoju zawodowego i skorzystania ze środków na podnoszenie kwalifikacji;
nowi mieszkańcy gminy	• przekazanie informacji o możliwości kupna niedrogich mieszkań, • przekazanie informacji o miejscach pracy i walorach mieszkaniowych (szkoła, przedszkole, dojazd do innych miast), • zachęcenie do przyjazdu do gminy, • zbudowanie wizerunku szczególnie zdrowej i	• oferta dla nowych mieszkańców „Zamieszkać w Mirosławcu!” na www z kompendium informacji o miejscach pracy w powiecie (linki z PUP), • briefing dla dziennikarzy na osiedlu dotyczący oferty mieszkań, • plakaty i ulotki informujące o możliwości osiedlenia

	przyjaznej gminy – poprzez zaakcentowanie wartości dodanej;	się w Mirosławcu dystrybuowane w PUP na terenie woj. zachodniopomorskiego, lubuskiego i wielkopolskiego, • stoisko informacyjne na targach pracy w woj. zachodniopomorskim i ościennych;
turyści poszukujący spokoju i natury	• przekazanie informacji o wyjątkowości przyrodniczej miejsca, walorach środowiska naturalnego, spokoju i ciszy, • doprowadzenie do faktycznej konkurencyjności miejsca w świadomości turystów w stosunku do Puszczy Białowieskiej, Borów Tucholskich, • zbudowanie wizerunku w kontekście okalających walorów Drawieńskiego i Drawskiego Parku Narodowego oraz Pojezierza Wałeckiego, • stała obecność gminy w mediach poświęconych przyrodzie i ochronie środowiska poprzez informowanie o nowych inicjatywach związanych z zagrodą, • zbudowanie wizerunku miejsca dziewiczego z przestronnymi polami namiotowymi, kempingami i	• informacje przekazywane do prasy przyrodniczej i turystycznej, • banery internetowe odsyłające do podstrony poświęconej bioregionowi, • organizacja study tour dla dziennikarzy polskich i zagranicznych w związku z atrakcjami przyrodniczymi, • obecność na forach dyskusyjnych, • zarządzanie profilem Mirosławiec Bioregion na facebooku, • czytelne oznaczenie wjazdu na teren bioregionu z podaniem informacji o żubrach i innych atrakcjach, • wyznaczenie i oznaczenie punktu informacji turystycznej, • organizowanie imprez masowych pod patronatem mediów

	gospodarstwami agroturystycznymi;	przyrodniczych i turystycznych;
turyści miłośnicy aktywnych form spędzania wolnego czasu	• inwentaryzacja i opracowanie oraz przekazanie informacji o wszystkich atrakcjach związanych z aktywnymi formami wypoczynku na terenie gminy i gmin ościennych z zachowaniem dbałości o nienaruszenie wizerunku bioregionu, • przekazanie informacji o wartości dodanej wypoczynku w gminie w postaci walorów przyrodniczych, • zaakcentowanie całosezonowej dostępności atrakcji, • wykorzystanie wyjątkowego konglomeratu cech związanych z Wałem Pomorskim oraz tradycjami lotniska wojskowego;	• informacje i banery reklamowe na portalach i stronach poświęconych militariom, turystyce historycznej, off road, • wyznaczenie i oznaczenie stref turystyki aktywnej (off road, cross, militaria) w sposób nie zaburzający wizerunku bioregionu;
turyści przyrodniczy	• przekazanie informacji o wyjątkowych walorach przyrodniczych związanych głównie ze stadem żubrów oraz zagrodą pokazową, • zainteresowanie ich koncepcją bioregionu i zachęcenie do odwiedzenia gminy, • uczynienie z przyrodników naturalnych	• kontakty bezpośrednie na seminariach naukowych, • patronaty i aktywny udział w konferencjach przyrodników, • wysyłanie ofert do potencjalnie zainteresowanych wydziałów przyrodniczych, biur podróży organizujących

	ambasadorów regionu, • przekazanie informacji o możliwości organizacji obozów naukowych, zielonych szkół itp.;	zielone szkoły itp.;
turyści przejezdni	• poinformowanie o atrakcjach znajdujących się na szlaku wakacyjnych przejazdów przed wyruszeniem w podróż, aby móc zaplanować w Mirosławcu odpoczynek połączony np. ze zwiedzaniem zagrody, • wzbudzenie impulsowego zainteresowania atrakcjami poprzez poinformowanie przejezdnych o atrakcjach na terenie gminy;	• barterowe wymiany banerów reklamowych z ośrodkami i miejscowościami nadmorskimi, • reklamy prasowe w prasie polski południowo – zachodniej, • wyraźne oznaczenie miejsc postoju przy drodze dla turystów tranzytowych z podaniem informacji o zagrodzie pokazowej;
lokalni przedsiębiorcy	• przekazanie informacji o zakładanym kierunku rozwoju gminy i priorytetach wizerunkowych, • przekazanie informacji o pożądanym nowych inwestycjach na terenie gminy;	• prezentacja koncepcji dla wszystkich zainteresowanych rozwojem dotychczasowego biznesu z podaniem korzyści dla różnych grup przedsiębiorców, • zaistnienie w mediach ogólnopolskich, jako uwiarygodnienie przestania gminy;
nowi inwestorzy	• sporządzenie i przekazanie informacji o potencjale inwestycyjnym gminy poprzez akcentowanie dotychczasowych firm,	• przekazanie informacji o kierunkach rozwoju gminy do mediów branżowych poświęconych rolnictwu, ochronie środowiska,

	atrakcyjności transportowej i bliskości Wałcza, jak i potencjału mieszkań dla nowych pracowników, - wyróżnienie gminy od konkurencyjnych ośrodków poprzez poinformowanie o wartości dodanej miejsca produkcji rolnej, spożywczej i przetwórstwa (bioregion), - poinformowanie o walorach rekreacyjno-mieszkaniowych gminy z punktu widzenia managementu;	przetwórstwu rolno-spożywczemu i szeroko rozumianej biogospodarce, - obecność na najważniejszych targach z sektora biogospodarki, - wysłanie listów do najważniejszych firm branży rolno-spożywczej w Polsce i Europie (do centrali europejskich) z informacją o warunkach inwestycyjnych i zasobach rekreacyjno-przyrodniczych (myślistwo, golf, żaglówki);
mieszkańcy „domu nad rozlewiskiem”	- zbudowanie wizerunku gminy dziewiczej „do odkrycia” z dużymi perspektywami rozwoju turystyki, jako szczególnie atrakcyjne dla osób chcących przenieść się z miasta „w teren”, aby otworzyć (wyremontować lub zbudować) dom z myślą o wynajmowaniu pokoi turystom, - poinformowanie o planach rozwoju turystyki związanej z walorami przyrodniczymi, - zbudowanie zaufania do władz gminy i ich zapewnień o kierunkach inwestycji, - zachęcenie do przyjazdu, - stworzenie wizerunku	- pozyskanie lidera opinii w mediach popularnych, który swoim autorytetem zarekomenduje Mirosławiec, jako pierwszy prawdziwy bioregion, w którym można zrealizować swoje marzenia o spokojnym życiu na łonie przyrody, - zapraszanie „gwiazd” i dystrybucja informacji prasowych do mediów popularnych, - reklama w mediach life stylowych, - study tour dla dziennikarzy prasy life stylowej;

	miejsca jako „ostatniej takiej szansy”;	
liderzy opinii	• zainteresowanie gminą działaczy NGO poprzez nagłośnienie inwestycji przyrodniczych, • zbudowanie wizerunku gminy aktywnie kształtującej swój wizerunek w celu pozyskaniu klientów NGO (case), • zbudowanie wizerunku gminy, jako tej, w której warto być i poznać ich sposoby działania;	• wysyłanie informacji do mediów i prasy branżowej (samorządowej i przyrodniczej), • aktywne uczestnictwo w wydarzeniach samorządowych, turystycznych i przyrodniczych z prezentacją koncepcji bioregionu, • pozyskanie imprez (konferencji, seminariów) o charakterze ponadregionalnym poprzez stworzenie dogodnych warunków organizacyjnych;
działacze NGO	• przekazanie informacji o możliwości działania na rzecz środowiska i społeczności lokalnej, • zachęcenie do przyjazdu.	• spotkania bezpośrednie, • publicity.

VII. Zarys zasad wdrażania strategii, kryteria selekcji projektów.

Poniżej przedstawiamy najważniejsze założenia Programów Operacyjnych Gminy Mirosławiec.

I. Najważniejszym celem tworzenia programów operacyjnych jest:

1. Skonsolidowanie pomysłów mieszkańców i ich organizacji poprawiających osiąganie celów strategicznych.
2. Przełożenie Strategii na język jej projektów realizacyjnych.
3. Przygotowanie uporządkowanych planów i programów rozwoju Gminy Mirosławiec.
4. Określenie kolejnych budżetów realizacyjnych Strategii i wpisanie ich w kolejne budżety Gminy Mirosławiec.
5. Odpowiednio wczesne wskazanie źródeł i rozpoznanie zasad oraz rozpoczęcie przygotowań do pozyskiwania finansowania zewnętrznego na rzecz Programów.
6. Przygotowywanie i coroczna aktualizacja Wieloletnich Planów Finansowych.
7. Koordynacja projektów realizacji Strategii ze strategiami rozwoju bliższego i dalszego otoczenia.

II. Składowe programów:

1. Przewiduje się wstępnie utworzenie sześciu programów operacyjnych związanych z sześcioma celami strategicznymi Gminy Mirosławiec.
2. Każdy z sześciu programów zawierać będzie: zadania podzielone na grupy zgodnie (propozycja) z klasyfikacją budżetową.
3. Każda grupa zadań zawierać będzie:
 - Tytuły projektów,
 - Koszty projektów,

- Źródła i wysokości przewidywanego dofinansowania zewnętrznego,
- Lata realizacji projektu,
- Punkty zyskane w rankingu spójności projektu z celami strategicznymi,
- Funkcję i ewentualnie nazwiska osób odpowiedzialnych za realizację danej grupy projektów,
- Program zawierać będzie również zestawienia projektów przewidzianych do realizacji na każdy kolejny rok budżetowy wraz z sumą kosztów projektów, udziałów własnych budżetu Gminy i kwot potencjalnego dofinansowania.

III. Zasady tworzenia WSPO:

1. Każdy z programów będzie miał pięcioletni horyzont czasowy.
2. Każdy z programów będzie sporządzony i aktualizowany corocznie.
3. Ocenę projektów i przygotowanie poszczególnych Programów prowadzić będzie Zespół Koordynacyjny WSPO powołany zarządzeniem Burmistrza.
4. Wnioskowanie projektów do WSPO odbywać się będzie na jednolitym formularzu, którego zawartość, zasady wypełniania i składania określi Zarządzenie Burmistrza Mirosławca. Tworzenie WSPO zaczynać się będzie od akcji zbierania propozycji projektów prowadzonej w pełnym dialogu publicznym.
5. Proponuje się by terminem granicznym składania propozycji projektów do WSPO na następujący kolejny rok budżetowy był 30 kwietnia roku poprzedzającego.
6. Propozycje projektów powstałe przed przyjęciem strategii Gminy Mirosławiec do 2025 roku zostaną włączone do listy nowo zaproponowanych.
7. Do selekcji kolejności realizacji projektów służyć będzie przyjęty poprzez Zespół Koordynacyjny na wniosek Burmistrza zestaw kryteriów, wywodzących się ściśle z celów strategicznych.
8. Prace nad kolejną wersją każdego z trzech WSPO kończyć się mają we wrześniu roku poprzedzającego dany rok budżetowy, a wynik prac w postaci

zatwierdzonego przez Burmistrza Mirosławiec WSPO będzie przyjmowany uchwałą Rady w październiku tego roku.

9. Uchwała o przyjęciu/ aktualizacji danego WSPO stanowić będzie podstawę:

- Do tworzenia wieloletnich Planów Finansowych (WPF)
- Załączników inwestycyjnych do kolejnych budżetów rocznych.

IV. Uwarunkowania społeczne WSPO:

1. Do składania propozycji projektów do WSPO są uprawnieni wszyscy mieszkańcy i ich organizacje, w szczególności środowisko przedsiębiorców i ich organizacje, środowiska kobiet i młodzieży, pracownicy Urzędu Miejskiego, pracownicy jednostek organizacyjnych.
2. Wzór wniosku do projektu do WSPO powinien być w okresie ich zbierania tj. od początku roku do końca kwietnia dostępny na stronach internetowych funkcjonujących w gminie, w mediach papierowych i w biurze obsługi interesantów.
3. Poszczególne środowiska odbywać będą spotkania z przedstawicielami samorządu dla objaśnienia zasad wypełniania wniosków i składania propozycji projektów do WSPO.

V. Kontrola i ewaluacja WSPO:

Na zakończenie każdego roku budżetowego Burmistrz przedstawi Radzie sprawozdanie z realizacji każdego WSPO w danym roku, zawierające:

- Zestawienie przyjętych i osiągniętych wskaźników realizacji projektów,
- Stopień i zakres wykorzystania przydzielonych i wykorzystanych środków finansowych,
- Wpływ zrealizowanych projektów na osiągnięcie celów strategicznych Gminy Mirosławiec.

